

P7_TA(2013)0101

Ιράκ: η δραματική κατάσταση των μειονοτικών ομάδων, ειδικότερα των Τουρκμένων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2013 σχετικά με το Ιράκ: η δεινή κατάσταση των μειονοτήτων, περιλαμβανομένων των ιρακινών Τουρκομένων (2013/2562(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την κατάσταση στο Ιράκ, και ιδίως τα ψηφίσματά του της 6ης Απριλίου 2006 σχετικά με την κοινότητα των Ασσυρίων¹ και της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τις επιθέσεις κατά χριστιανικών κοινοτήτων²,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας του Ιράκ, αφετέρου, και το ψήφισμά του της 17ης Ιανουαρίου 2013 σχετικά με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ΕΕ-Ιράκ³,
- έχοντας υπόψη το κοινό στρατηγικό έγγραφο της Επιτροπής για το Ιράκ (2011-2013),
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Ύπατης Εκπροσώπου της ΕΕ (ΑΠ/ΥΕ) Catherine Ashton της 25ης Ιανουαρίου 2013 σχετικά με την πρόσφατη έξαρση των τρομοκρατικών επιθέσεων στο Ιράκ,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της ΑΠ/ΥΕ Catherine Ashton της 24ης Ιανουαρίου 2013 για τις δολοφονίες στην κηδεία στο Τουζ Κουρμάτου,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο με το Ιράκ, που εγκαινιάστηκε από τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ Ban-Ki-Moon και τον ιρακινό πρωθυπουργό Nouri al-Maliki το 2007, που εγγυάται «την προστασία των φτωχών και των ευάλωτων ομάδων από τη στέρηση και την αστία»,
- έχοντας υπόψη την «έκθεση για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Ιράκ : Ιανουάριος - Ιούνιος 2012» που συνυποβλήθηκε από την Αποστολή Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για το Ιράκ (UNAMI) και την Επιτροπή, στις 19 Δεκεμβρίου 2012,
- έχοντας υπόψη τη συνοδευτική δήλωση στον Τύπο της Ύπατης Αρμοστή του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα Navi Pillay, σύμφωνα με την οποία «ο αριθμός των εκτελέσεων μέχρι στιγμής το 2012 και ο τρόπος με τον οποίο έχουν πραγματοποιηθεί σε μεγάλες ομάδες, είναι εξαιρετικά επικίνδυνος, αδικαιολόγητος και κινδυνεύει να υπονομεύσει σοβαρά την επί μέρους και διστακτική πρόοδο ως προς το κράτος δικαίου στο Ιράκ»·

¹ EE C 293 E της 2.12.2006, σ. 322.

² EE C 99 E της 3.4.2012, σ. 115.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0022.

- έχοντας υπόψη τη δήλωση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Ban-Ki-Moon στις 25 Ιανουαρίου 2013, με την οποία καταδικάζει απερίφραστα «το πρόσφατο κύμα τρομοκρατικών επιθέσεων σε ολόκληρο το Ιράκ, που είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο εκατοντάδων ανθρώπων και τον τραυματισμό ακόμη περισσότερων»,
 - έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του ΟΗΕ του 1981 σχετικά με την εξάλειψη όλων των μορφών μισαλλοδοξίας και διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων,
 - έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα του 1966, του οποίου το Ιράκ αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 122 παράγραφος 5 και 110 παράγραφος 4 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ιράκ εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις και προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και ότι η πολιτική σκηνή στη χώρα είναι εξαιρετικά κατακερματισμένη και μαστίζεται από τη βία, πράγμα που έχει ιδιαίτερα αρνητική επίδραση στις θεμιτές προσδοκίες του ιρακινού λαού για ειρήνη, ευημερία και πραγματική μετάβαση στη δημοκρατία·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Σύνταγμα του Ιράκ εγγυάται ισότητα ενώπιον του νόμου για όλους τους πολίτες της χώρας και συγκεκριμένα, στο άρθρο 125, τα «διοικητικά, πολιτικά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά δικαιώματα των διαφόρων εθνικοτήτων, όπως των Τουρκομάνων, των Χαλδαίων, των Ασσυρίων και όλων των άλλων εθνικοτήτων», και ότι το άρθρο 31 του Συντάγματος της περιφέρειας του Κουρδιστάν, που ισχύει από το 2009, εγγυάται «εθνική, πολιτιστική και διοικητική αυτονομία στους Τουρκομάνους, τους Άραβες τους Χαλδαίους-Ασσύριους-Σύριους, τους Αρμένιους και στους άλλους πολίτες του Κουρδιστάν στις περιπτώσεις που αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού»·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 9 Απριλίου 2012 το ιρακινό κοινοβούλιο ενέκρινε την Ύπατη Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία, μολονότι δεν λειτουργεί ακόμη πλήρως, αποτελεί την πρώτη ανεξάρτητη επιτροπή για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ιστορία της χώρας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στον πολιτικό διάλογο με τις ιρακινούς ομολόγους του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εστιάζει στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράκ, που εξακολουθεί να προκαλεί σοβαρές ανησυχίες, με την κατάσταση των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των μειονοτήτων, να είναι κάθε άλλο παρά ικανοποιητική·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία ΕΕ-Ιράκ, και ειδικότερα η ρήτρα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τονίζει ότι ο πολιτικός διάλογος ΕΕ-Ιράκ πρέπει να επικεντρωθεί στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ιράκ είναι εδώ και πολλά χρόνια η πατρίδα ποικίλων εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων Τουρκομάνων, Χριστιανών, Κούρδων, Σαμπάκ, Μανδαίων, Αρμενίων, Γεζιντί, Μπαχάι, Μαύρων Ιρακινών, Ασσυρίων, Εβραίων, Παλαιστινίων και άλλων·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μειονότητες στο Ιράκ έχουν μπει στο στόχαστρο μέτρων αφομοίωσης και υποεκπροσωπούνται στην ιρακινή κυβέρνηση και στα συναφή όργανα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τα τελευταία χρόνια, οι αντίστοιχοι πληθυσμοί μειονοτικών

ομάδων στο Ιράκ έχουν μειωθεί δραστικά, δεδομένου ότι πολλοί έχουν εγκαταλείψει τη χώρα, ενώ άλλοι έχουν αναγκαστεί να μετακινηθούν σε άλλες περιοχές του Ιράκ·

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Τουρκομάνοι εικάζεται ότι αποτελούν την τρίτη μεγαλύτερη εθνοτική ομάδα στο Ιράκ· λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη διένεξη μεταξύ Τουρκομάνων και Κούρδων για το Κιρκούκ, μια περιοχή πλούσια σε πετρέλαιο και άλλους φυσικούς πόρους, και το γεγονός ότι οι Τουρκομάνοι υφίστανται επιθέσεις και απαγωγές αφενός από κουρδικές δυνάμεις και αφετέρου από αραβικές εξτρεμιστικές ομάδες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τουρκομάνοι Σουνίτες και οι Σιίτες βρίσκονται επίσης στο στόχαστρο λόγω θρησκευτικών διαφορών·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόσφατα υπήρξε κλιμάκωση στη συνεχιζόμενη διαμάχη μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης του Ιράκ και της περιφερειακής κυβέρνησης του Κουρδιστάν, γεγονός το οποίο επηρεάζει αρνητικά την κατάσταση της ασφάλειας στην περιοχή και θέτει σε κίνδυνο την ειρηνική συνύπαρξη διαφορετικών εθνοτικών ομάδων, κυρίως Κούρδων, Αράβων και Τουρκομάνων·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εκτός από τις εδαφικές εντάσεις, το βόρειο Ιράκ είναι επίσης στόχος φαινομενικά θρησκευτικών επιθέσεων, στις οποίες ο σιιτικός πληθυσμός συχνά μπαίνει στο στόχαστρο ομάδων Σουνιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2012, σκοτώθηκαν 39 προσκυνητές κατά τη διάρκεια της σιιτικής γιορτής του Αρμπαέν· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 23 Ιανουαρίου 2013, επίθεση σε σιιτικό τέμενος στο Τουζ Κουρμάτου - πόλη στην επαρχία Νινευή του βόρειου Ιράκ, που είναι διαφιλονικούμενο έδαφος μεταξύ της κυβέρνησης του Ιράκ και της περιφερειακής κυβέρνησης του Κουρδιστάν, με σημαντικό ποσοστό τουρκμενικού πληθυσμού - στοίχισε τη ζωή 42 ανθρώπων και τον τραυματισμό άλλων 117·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τη σημαντική βελτίωση στην κατάσταση της ασφάλειας, το επίπεδο βίας που αντιμετωπίζει ο ιρακινός πληθυσμός παραμένει απαράδεκτα υψηλό, με καθημερινές αναφορές για βομβιστικές επιθέσεις και πυροβολισμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεχιζόμενη ένταση και βία έχει ως αποτέλεσμα η πλειοψηφία των Ιρακινών να αισθάνονται αβεβαιότητα για το μέλλον τους και καθιστά αδύνατη την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού του Ιράκ γενικά·
 - 1. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις εντεινόμενες πράξεις βίας κατά του άμαχου πληθυσμού στο Ιράκ, κυρίως μεταξύ Σουνιτών και Σιιτών, αλλά και για τις επιθέσεις εναντίον ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων όπως θρησκευτικών, εθνοτικών και πολιτισμικών μειοψηφιών, και καλεί τις ιρακινές αρχές να βελτιώσουν την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη και να καταπολεμήσουν την τρομοκρατία και τη θρησκευτική βία σε ολόκληρη τη χώρα·
 - 2. καταδικάζει τις επιθέσεις της 23ης Ιανουαρίου 2013 σε τουρκμενική κηδεία δημοσίου υπαλλήλου στο Τουζ Κουμάρτου ο οποίος είχε δολοφονηθεί την προηγούμενη, που είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο τουλάχιστον 42 ανθρώπων και τον τραυματισμό άλλων 117, της 3ης Φεβρουαρίου 2013, όπου σε βομβιστική επίθεση αυτοκτονίας έξω από αστυνομικό τμήμα στο Κιρκούκ σκοτώθηκαν 30 άτομα και τραυματίστηκαν 70, και της 16ης Δεκεμβρίου 2012, όπου δύο τουρκομάνοι καθηγητές απήχθησαν, βασανίστηκαν και κήκαν ζωντανοί·
 - 3. καταδικάζει δριμύτατα όλες τις τρομοκρατικές επιθέσεις και εκφράζει τη συμπαράστασή του στις οικογένειες και τους οικείους των νεκρών και των τραυματιών·

4. εκφράζει την έντονη ανησυχία του για το νέο κύμα αστάθειας και θρησκευτικής βίας στο Ιράκ που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τις επικείμενες επαρχιακές εκλογές της 20ής Απριλίου 2013, η ακύρωση των οποίων θα υπονόμει την ευκαιρία για μια πιο δημοκρατική και χωρίς αποκλεισμούς δομή διακυβέρνησης·
5. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά την αναφορά που περιλαμβάνει το Σύνταγμα για τα δικαιώματα των Τουρκομάνων και άλλων μειονοτήτων, οι μειονότητες αυτές συνεχίζουν να υποφέρουν από εθνοτική και θρησκευτική βία και διακρίσεις·
6. καλεί την κυβέρνηση του Ιράκ και την περιφερειακή κυβέρνηση του Κουρδιστάν να καταδικάσουν τις επιθέσεις και να διενεργήσουν πλήρη και ταχεία έρευνα για τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένου του πρόσφατου, άκρως δολοφονικού βομβαρδισμού του σιτικού τεμένους στο Τουζ Κουρμάτου, και να προσαγάγουν τους υπαίτιους στη δικαιοσύνη·
7. καλεί την κυβέρνηση του Ιράκ και την περιφερειακή κυβέρνηση του Κουρδιστάν να λάβουν άμεσα μέτρα για την αποκλιμάκωση της εδαφικής διένεξης στην πεδιάδα της Νινευή, να αναγνωρίσουν την πολυπολιτισμική, πολυεθνοτική και πολυθρησκευτική πολυμορφία της επαρχίας και να επιτρέψουν στους πολίτες της να επιλέξουν ελεύθερα την ταυτότητά τους, συμπεριλαμβανομένων της γλώσσας, της θρησκείας και του πολιτισμού τους·
8. καλεί τις πολιτικές δυνάμεις που εκπροσωπούνται στο ιρακινό Συμβούλιο Αντιπροσώπων να συμμετάσχουν σε ένα γνήσιο, χωρίς αποκλεισμούς εθνικό διάλογο με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής δημοκρατικής διακυβέρνησης του Ιράκ και τον σεβασμό των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων όλων των ιρακινών πολιτών· καλεί την ιρακινή κυβέρνηση να προβεί σε εθνική απογραφή η οποία έχει αναβληθεί επ' αόριστον, προκειμένου να διαπιστωθεί το μέγεθος του τουρκμενικού πληθυσμού και άλλων μειονοτικών πληθυσμών·
9. καλεί την ιρακινή κυβέρνηση και όλους τους πολιτικούς ηγέτες να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να παρέχεται ασφάλεια και προστασία σε όλους τους ιρακινούς πολίτες εν γένει, και ειδικότερα στα μέλη ευάλωτων εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων· καλεί την κυβέρνηση να δώσει εντολή στις δυνάμεις ασφαλείας να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση στην τήρηση του νόμου και της τάξης, σύμφωνα με το κράτος δικαίου και τα διεθνή πρότυπα·
10. χαιρετίζει, σε αυτό το πλαίσιο, την πρόσφατη έναρξη του προγράμματος αναδιοργάνωσης και αποκατάστασης για τα κέντρα κράτησης και τις φυλακές, υπό την αιγίδα του ιρακινού Υπουργείου Δικαιοσύνης, και ευελπιστεί ότι θα βοηθήσει να σταματήσει η ενδημική χρήση βασανιστηρίων και η εκτεταμένη ατιμωρησία στο Ιράκ, την οποία καταδικάζουν οι οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
11. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το υψηλό ποσοστό εκτελέσεων στο Ιράκ, όπου συχνά επιβάλλονται θανατικές ποινές μετά από άδικες δίκες και με βάση ομολογίες που αποσπώνται υπό την απειλή βίας· απευθύνει επείγουσα έκκληση στην ιρακινή κυβέρνηση να κηρύξει μορατόριουμ για όλες τις εκτελέσεις, με στόχο την κατάργηση της θανατικής ποινής στο εγγύς μέλλον·
12. τονίζει ότι πρέπει να διασφαλιστεί η ανάληψη συντονισμένης δράσης μεταξύ των ιρακινών αρχών και διεθνών ανθρωπιστικών οργανώσεων, με στόχο την παροχή

βοήθειας στις ευάλωτες ομάδες και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια και η αξιοπρέπειά τους, ιδίως μέσω πρωτοβουλιών που προάγουν το διάλογο και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ όλων των θρησκευτικών και εθνοτικών κοινοτήτων στο Ιράκ·

13. τονίζει πόσο σημαντικό είναι να δίνεται επαρκής προτεραιότητα, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της EUJUST LEX - όπου είναι δυνατόν - στα δικαιώματα των Τουρκομάνων και των μειονοτήτων γενικά και επικροτεί τις επιτυχίες της αποστολής EUJUST LEX και τη δράση της στο Ιράκ·
14. επιμένει ότι το Συμβούλιο Συνεργασίας, που δημιουργήθηκε από τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Ιράκ, θα πρέπει να χρησιμεύσει ως διάυλος για να μεταφερθούν στην ιρακινή πλευρά οι ανησυχίες για την κατάσταση των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων στη χώρα·
15. καλεί τη διεθνή κοινότητα και την ΕΕ να υποστηρίξουν την ιρακινή κυβέρνηση στη διοργάνωση ειρηνικών, ελεύθερων και δίκαιων περιφερειακών εκλογών τον Απρίλιο 2013·
16. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Ειδικό Εντεταλμένο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στην κυβέρνηση και στο Συμβούλιο Αντιπροσώπων του Ιράκ, στην περιφερειακή κυβέρνηση του Κουρδιστάν, στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών.